

Voorzitter

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Stellingwerf.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! Wij zijn de afgelopen week geconfronteerd met de consequenties van de vrije markt in omroepland, te weten een publieke discussie over het voetbalcontract tussen de monopolist, de KNVB, en de verschillende omroeporganisaties. Allerlei verhalen en bedragen doen de ronde over de mogelijke gevolgen van deze mega-deal. Er zijn schriftelijke vragen gesteld over één aspect van de zaak, namelijk de mogelijke consequenties voor de andere sporten. Een dubbeltje kun je namelijk maar één keer uitgeven. Er zijn echter ook vele andere vragen te stellen. Ik noem de vraag naar het belang van dit contract voor de publieke omroep. Hoe kunnen de publieke middelen feitelijk worden ingezet? De indruk zou verder kunnen ontstaan dat sprake zou zijn van indirecte subsidieering van bijvoorbeeld het betaalde voetbal. Ik wijs ook op de suggestie van de staatssecretaris om uit de omroep-reserves te putten en op zijn opvatting dat het niet gewenst is dat dit soort wedstrijden via de betaaltelevisie worden uitgezonden.

Kortom, er zijn vele vragen te stellen. Het lijkt ons goed dat deze niet op allerlei ad-hoc-momenten in de media aan de orde komen, maar dat er een keer integraal over wordt gesproken tussen Kamer en regering. Daarom verzoek ik de regering, via u voorzitter, om in een brief in te gaan op allerlei aspecten die van belang zijn bij de totstandkoming van dit contract. Wellicht kan er dan voor de langere termijn lering uit worden getrokken en kan antwoord worden gegeven op de vraag of hierop beleid kan en moet worden ontwikkeld.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik maak hier nog de volgende opmerking bij. Wanneer een lid schriftelijke vragen stelt, kan dat kale feit niet ongedaan worden gemaakt door later om een brief te vragen en de vragen daar als het

ware in te integreren. Daar moet ik tegen opkomen, want daarmee zouden de verhoudingen in de Kamer worden scheef getrokken. Dat betekent dat ik daar één zin aan toevoeg. Die staat dan dus ook in het stenogram aan de minister ± af en toe is sprake van een uitzondering ± namelijk dat ik ervan uitga dat de vragen die het lid heeft gesteld, ook schriftelijk zullen worden beantwoord, onverlet de andere punten die zoëven aan de orde zijn gesteld.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! Ik ben u daarvoor erkentelijk. Ik verwijs overigens ook naar de vragensteller van mij.

De **voorzitter**: Het ging mij om het algemene punt en niet om dit concrete geval. Zojuist hadden wij ook zo'n schaduwtoestand. Wij moeten even de regels in gedachten houden.

De agenda is dus helder. Vandaag wordt het debat over het HOOP afgerond. Morgen om 13.00 uur zullen eerst stemmingen plaatsvinden. Morgenavond praten wij over de brief over de koopkracht. Het Verdrag Westerschelde/Maas is voor deze week van de agenda afgevoerd. Een nader tijdstip van behandeling zult u aan het eind van deze week vernemen.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Dittrich aan de staatssecretaris van Justitie, over de verdwijning van jonge asielzoekers uit het asielzoekerscentrum Beatrixoord, het afgelopen jaar.

□

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Het NOS-journaal en enkele kranten hebben de afgelopen dagen bericht over de verdwijning van 150 minderjarige asielzoekers uit het opvangcentrum Beatrixoord in Eindhoven. De meest afschuwelijke veronderstellingen deden de ronde over de reden van de verdwijning van deze jonge mensen; kinderprostitutie, slavenhandel, zelfs orgaanhandel is genoemd en ook het motief gezinshereniging werd vermeld. De fractie van D66 vindt het zorgelijk dat minderjarigen die zijn

toevertrouwd aan de Nederlandse overheid zouden zijn verdwenen. Duidelijkheid over hetgeen er gebeurd is, vinden wij belangrijk. Daarom stel ik de staatssecretaris de volgende vragen.

Is het juist dat 150 minderjarige asielzoekers het afgelopen jaar met onbekende bestemming zijn vertrokken uit het opvangcentrum? Zijn er ook verdwijningen van jongeren en kinderen uit andere opvangcentra gemeld? Zijn de minderjarigen ontvoerd, vrijwillig weggegaan of zijn er mensensmokkelorganisaties bij betrokken? Wat is er waar van de veronderstelling dat sommigen in de kinderprostitutie zijn beland of dat gezinshereniging het motief was voor de verdwijning? Op welke verifieerbare feiten zijn de berichten in de media eigenlijk gebaseerd? Wanneer is het onderzoek van de Eindhovense politie naar die verdwijningen gereed? Is de staatssecretaris bereid de onderzoeksresultaten zo snel mogelijk met de Kamer te bespreken?

□

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Ik heb inderdaad kennis genomen van de berichten uit de pers maar ook van de rapportages van de afgelopen weken van het OC in Eindhoven. De heer Dittrich stelt deze vragen terecht, want er is enige reden tot verontrusting. Ik voeg er echter tegelijkertijd aan toe dat wij moeten oppassen voor speculaties.

Voorzitter! In de periode vanaf medio 1994 tot en met deze maand ± ruim anderhalf jaar ± zijn er inderdaad ongeveer 150 alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's) uit het genoemde opvangcentrum vertrokken. Op dit moment wordt geïnventariseerd of dit ook in de andere centra het geval is. Mij is bericht dat ook uit Haarlem een niet onaanzienlijk aantal zou zijn vertrokken. Men spreekt over een getal van 90. In Oisterwijk is dat aantal veel geringer.

De heer Dittrich heeft gevraagd of de minderjarige asielzoekers zijn ontvoerd, vrijwillig zijn weggegaan of dat er mensensmokkelorganisaties bij betrokken zijn. In november hebben wij naar aanleiding van vragen van de heer Van Heemst over kinderen uit India gesproken. Er was toen een mensensmokkelorganisatie opgerold en daarbij zijn ook kinderen

Schmitz

in Nederland aangetroffen. In dit geval vertrekken kinderen individueel. Voor zover thans bekend, zijn er geen eenduidige verklaringen van de beweegredenen te geven. Eind november, begin december 1995 heeft de stichting De opbouw het ministerie gemeld dat er sprake was van het vertrek van minderjarigen. Men veronderstelde dat het daarbij kon gaan om familiehereniging. Sommigen waren op doorreis naar familie. In dat verband wordt Canada genoemd. Het is ook mogelijk dat jongeren zich aan de controle onttrekken, omdat zij vrezen dat hun verzoek afgewezen wordt.

Er zijn geen harde gegevens dat die kinderen in de prostitutie terechtkomen of nog erger. Er is een geval bekend van een meisje ± dat inmiddels overigens is teruggevonden en teruggekeerd ± dat op het punt stond in de prostitutie te gaan. We hebben dat kunnen achterhalen. Ik meld de Kamer daarbij ter achtergrondinformatie dat het verschijnsel in de loop van 1995 wat is gaan toenemen. Dat is aanleiding geweest voor de immigratiedienst, met name het daarbij betrokken district samen met het opvangcentrum Eindhoven, om samen met de regiopolitie Brabant-Zuid om een onderzoek te vragen. De regiopolitie heeft dat opgepakt, samen met een team van de grensoverschrijdende criminaliteit van de marechaussee. Dat eerste onderzoek heeft geen harde conclusies opgeleverd. Hiervan is ook melding gemaakt aan de advocaat-generaal van het gerechtshof in Den Bosch. Besloten is tot een vervolgonderzoek en het instellen van een tactisch team. Dat vervolgonderzoek is inmiddels gestart, maar dat zal enige tijd gaan duren. Ik ben uiteraard bereid om de Kamer daarover nader te informeren zodra informatie voorhanden is. Mogelijk zal hierbij sprake moeten zijn van een tussentijdse rapportage, want ik kan niet overzien hoe lang dit onderzoek zal gaan duren en wanneer men kan gaan spreken van werkelijke resultaten, als die al te boeken zijn. Ik meld de Kamer hierbij ook nog dat de stichting De opbouw mij heeft geïnformeerd dat het vertrek van de jongeren waarschijnlijk al in de allereerste week of de eerste weken plaatsvindt. Er zit geen vast patroon in de beweegredenen of nationaliteit. Er zijn een stuk of 40 nationaliteiten bij betrokken. Bij meisjes uit Nigeria lijkt enig patroon

te bestaan. Hier zijn een stuk of 19 gevallen van verdwijning vastgesteld. De meisjes lijken ook te zijn gekomen met Nederlandse telefoonnummers. Dat is ook onmiddellijk gemeld aan de vreemdelingendienst. Op dat punt zijn dus verder acties ondernomen. Er is daarnaast ook een behoorlijke groep jongens en meisjes uit Somalië, zo'n 26 personen. Ik zal de Kamer graag rapporteren wanneer er nadere informatie beschikbaar is. Ik moet hierbij natuurlijk wel aantekenen dat dit geen doorkruising kan zijn van een eventueel strafrechtelijk vervolg, als er inderdaad zaken zouden kunnen worden opgespoord.

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Ik wil de staatssecretaris graag bedanken voor haar beantwoording. Ik vind met name de toezegging om tussentijds te rapporteren belangrijk. Het gaat hier om ongeveer 150 kinderen, terwijl ik begrijp dat het wellicht ook nog tientallen kinderen in Haarlem betreft.

Het antwoord van de staatssecretaris brengt mij op een paar vervolgvragen. Wij hebben inderdaad vorig jaar gesproken over de Indiase kinderen. Hier is een onderzoek naar geweest. Wij hebben hierover gisteren een brief ontvangen van de staatssecretaris. De staatssecretaris heeft zelf gezegd dat zij niet weet hoe lang het onderzoek gaat duren. Zouden er niet, hangende dat onderzoek, extra beschermingsmaatregelen voor de minderjarigen en jongeren in bijvoorbeeld Beatrixoord genomen kunnen worden? Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan een 24-uursbegeleiding van de jongeren of aan het meezenden van een groepsleider wanneer ze de stad ingaan. Hoe is het overigens met de bewaking geregeld van het opvangcentrum en de receptie? Misschien kan de staatssecretaris hier ook nog op ingaan.

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Een centrum dat een aanzienlijke groep AMA's, alleenstaande minderjarigen in huis heeft, heeft een speciaal team medewerkers voor deze mensen. Wij hebben in Eindhoven circa 15 formatieplaatsen om een groep van circa 100 van deze

jongeren te begeleiden. Ik moet er wel op wijzen dat het natuurlijk net als de andere OC's en AZC's om een open centrum gaat, waarbij wel een meldingsplicht en dergelijke gelden. Wij kunnen de mensen dus niet helemaal afschermen van gevaren van buitenaf. Aan de andere kant zitten op dit moment de erbij betrokken organisaties om de tafel, zoals de COA, de politie, het openbaar ministerie, de stichting De opbouw, de raden voor de kindbescherming en het ministerie. Wij bekijken of wij nog verdere maatregelen zouden kunnen nemen met behoud van het karakter van het open centrum gericht op de begeleiding van de alleenstaande.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! De resultaten van het onderzoek moeten worden afgewacht. Daarop vooruitlopend, stel ik twee vragen. Concentreert het probleem zich met name rond het OC in Eindhoven of komt dit ook voor bij andere centra waar minderjarige asielzoekers verblijven voor? De staatssecretaris heeft gezegd dat de stichting De opbouw eind november aan de bel heeft getrokken. Betrof dat een verontrustend bericht of was het meer een algemene melding? Is men ervan uitgegaan dat de jongeren weggingen zoals ook andere asielzoekers vertrekken of waren er andere opvattingen? Hoe kan het dat een en ander in verband wordt gebracht met gezinshereniging? Betreft dat gezinshereniging in Nederland of in het buitenland?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Het betreft niet uitsluitend het OC in Eindhoven. In Haarlem gaat het om een aantal van rond de 90 en in Oisterwijk rond de 30. Het is dus ook in andere centra voorgekomen. Vandaar dat het gehele verschijnsel wordt bekeken.

De stichting De opbouw heeft eind november het ministerie een brief gezonden, ook naar aanleiding van de vraag van onze kant of dit vaak voorkwam. In het algemeen meldt men dat volwassenen met onbekende bestemming vertrekken. Dat is ook aan de orde bij de alleenstaande jongeren. De stichting spreekt echter meer zorg uit over deze groep. Zij

Schmitz

vindt dat er extra aandacht moet zijn voor deze jonge mensen.

Ten aanzien van de "gezinshereniging" veronderstelt de stichting De opbouw ± ook de directie van het OC in Eindhoven heeft dat zo benaderd ± dat de kinderen hierheen kunnen komen op zoek naar familie, maar zich als alleenstaande melden. Het betreft dus niet een formele aanvraag in de zin van gezinshereniging, maar men veronderstelt dat de verdwijning samenhangt met een vorm van familiehereniging waarbij, zo schrijft de stichting De opbouw, de indruk is dat de familie dat zo regelt omdat de officiële weg van gezinshereniging soms zo lang duurt. Men zoekt vormen en wegen om elkaar te vinden. Als wij daarover meer weten, zal ik de Kamer daarover nader rapporteren.

De heer **Middel** (PvdA): Voorzitter! Ten aanzien van de begeleiding van de alleenstaande minderjarige asielzoekers heeft de staatssecretaris gesproken over een team in Eindhoven van zo'n 15 mensen dat zich daarmee bezighoudt. Ik kan mij voorstellen dat deze begeleiders signalen krijgen van deze kinderen, bijvoorbeeld over wat zij willen en waar zij eventueel naartoe gaan. Ik pleit er niet voor om kinderen op te sluiten of om een al te sterke begeleiding in te voeren, zodat het tot opsluiting komt. Wij zijn ertegen dat mensen tijdens de procedure worden opgesloten. Misschien kan de staatssecretaris iets over de begeleiding zeggen.

Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat de opvangcentra als een zekere doorvoerplaats fungeren voor gezinshereniging in Europa, ook al omdat de andere wegen voor gezinshereniging zijn afgesloten. Asielzoekers die nog in procedure zijn, kunnen zich niet met hun familie herenigen. Is de veronderstelling dat dit de enige weg is, juist?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Inderdaad heeft een centrum met een aanzienlijk aantal alleenstaande jonge asielzoekers een speciaal begeleidingsteam. Ik heb de omvang daarvan in Eindhoven gemeld, hetgeen mutatis mutandis ook voor de andere centra geldt. Onder

begeleiding wordt ook verstaan het organiseren van activiteiten, het met elkaar de weg vinden en vooral het opbouwen van vertrouwen voor het leggen van contacten. De stichting De opbouw heeft gemeld dat die verdwijning vaak in de allereerste weken plaatsvindt, en dan is het vertrouwen nog niet zo sterk dat er van duidelijke signalen sprake is. Zodra er een jongere verdwijnt, vertrekt, wordt dit ook aan de politie gemeld. Als de kinderen jonger dan 16 jaar zijn, probeert men het ook landelijk op de politietelex te zetten, zodat zij kunnen worden opgespoord. Ik noemde daarom zojuist ook de instanties die aan het nadenken zijn over een tussenvorm, zonder dat daarmee aan bewaking wordt gedacht en zonder dat het karakter van het open centrum wordt aangetast. De begeleiding zou wat nader moeten worden gepreciseerd, waardoor eerder wordt gesignaleerd dat men van plan is om niet meer terug te keren. Bij de meisjes uit Nigeria werd na enkele gevallen geconstateerd dat men Nederlandse telefoonnummers had. Dat feit is onmiddellijk aan de vreemdelingendienst gemeld. Op deze manier houdt men zich ook in preventieve zin met deze kwestie bezig, maar het kan op geen enkele wijze waterdicht gebeuren.

De heer Middel sprak over Nederland als doorvoerplaats naar Europa. Om een misverstand te voorkomen, heb ik uitdrukkelijk ook over de gezinshereniging gesproken. Dat is echter niet de enige reden, want dan zouden wij een eenduidige verklaring hebben. Jongeren kunnen zich ook onttrekken omdat zij bang zijn om afgewezen te worden, of omdat zij vrezen dat hun leeftijd niet onder de AMA-leeftijd valt. Ik sluit daarnaast niet echt uit dat er door organisaties misbruik wordt gemaakt, om de kinderen toch de prostitutie of anderszins in te krijgen. Speculaties op dat punt zou ik echter wat hachelijk vinden. Zo kan ik ook niet echt zeggen dat wij een doorvoerplaats naar families elders in Europa zijn, zij het dat wij signalen ontvangen die erop wijzen dat er wat meer contacten met Canada zijn en dus niet meer alleen met de Verenigde Staten. Aangezien dit verder vastgesteld dient te worden, kan het onderzoek nog wel enige tijd duren. Het is zeker een aspect dat wij proberen in beeld te krijgen.

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! In het antwoord van de staatssecretaris op vragen over de Indiase kinderen, kondigde zij aan dat zij in overleg zou treden met de raden voor de kinderbewaking om extra toezichthoudende maatregelen te bespreken. Ik verneem graag hoe het staat met het overleg. Kan het onderhavige onderwerp daar ook bij betrokken worden?

Van de heer Ditttrich verneem ik graag, gelet op de vragen over de bewaking, hoe hij denkt die vorm te geven, nu de staatssecretaris zo duidelijk blijft bij het standpunt dat er sprake moet zijn van open centra.

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Het overleg met de raden voor de kinderbewaking is gaande en past in het brede overleg waarover ik zojuist heb gesproken. Ik meld overigens dat ik morgen een nader overleg heb met de stichting De opbouw en dan zal zeker over deze kwestie worden gesproken. Deze afspraak was al gemaakt, los van deze mondelinge vragen. Als er aanleiding is tot het verstrekken van nadere gegevens, zal ik de Kamer graag per brief informeren.

De heer **Ditttrich** (D66): Voorzitter! De heer Verhagen stelde mij een vraag over bewaking, maar ik heb juist gesproken over bescherming van de minderjarigen, in die zin dat zij onder begeleiding bijvoorbeeld het centrum van Eindhoven ingaan. Ik heb niet gesproken over een hek om Beatrixoord met bewaking daarbij. Er is dus sprake van een misverstand. Ik ben het geheel eens met de staatssecretaris dat centra open moeten zijn en blijven, zij het dat de Nederlandse overheid verantwoordelijkheid heeft voor minderjarigen. Daarom vind ik dat die groep beschermd moet worden en heb ik de staatssecretaris gevraagd of daarvoor extra beschermingsmaatregelen mogelijk zijn.

De heer **Janmaat** (CD): Voorzitter! De regering zou op de risicovluchten, dus de vluchten op Schiphol vanuit

Janmaat

landen waar veel asielzoekers vandaan komen, maatregelen nemen om reisdocumenten te controleren. Lijkt het de regering gunstig om, als minderjarige asielzoekers aan boord van een Nederlands vliegtuig willen stappen en dat niet doen in het kader van gezinshereniging, hen te wijzen op de grote gevaren die hier dreigen in het kader van wat zojuist is aangegeven: verdwijnen in de prostitutie of fungeren als orgaan-donoren, als zij niet in het kader van gezinshereniging naar Nederland komen? In de eerste plaats zou hun meegedeeld moeten worden dat zij hier niet in een paradijs terecht komen, maar in een zeer risicovolle situatie. Daardoor zien zij mogelijk van een asielverzoek af. In de tweede plaats verneem ik graag van de staatssecretaris of zij minderjarige asielzoekers, als zij in de prostitutie terecht komen, zal laten controleren op besmettelijke ziekten.

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Was Nederland maar een paradijs, dan zouden mensen hier terecht heen komen. Men ondervindt hier inderdaad ook duidelijk problemen. Zoals bij herhaling in het uitvoerige asieldebat aan de orde is geweest, proberen wij mensen hierover zo goed mogelijk te informeren, maar dat is lang niet in alle gevallen mogelijk. Men neemt vaak eigen initiatief. Dat geldt voor volwassenen, maar dat geldt ook voor kinderen, ook als zij onder begeleiding van volwassenen hier komen. In de volle breedte kunnen wij ze toch niet echt informeren over de problemen die hen te wachten staan.

De heer Janmaat noemt weer een paar elementen, zoals prostitutie en orgaandonatie. Ik heb juist gezegd dat er in deze zaak geen sprake mag zijn van speculatie. Hierbij kan een reeks van oorzaken aan de orde zijn.

Dan kom ik op de gezondheidssituatie. In onze opvangcentra hebben wij een uitgebreid systeem voor het verlenen van gezondheidszorg, zowel aan volwassenen als aan kinderen.

Mevrouw **Schuurman** (CD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb de volgende vraag aan de staatssecretaris. Hoe is het mogelijk dat minderjarige kinderen aan een vliegtuigticket

kunnen komen om zo'n dure reis als die naar Nederland te bekostigen?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Dat kan verschillende achtergronden hebben. Een voorbeeld is dat de familie ziet hoe slecht kinderen het hebben in landen waar oorlog en geweld aan de orde is, en hutje bij mutje legt om de kinderen toch naar het Westen te zenden, opdat zij het in de toekomst beter hebben. In die zin past ons ook een goede zorg voor de alleenstaande jonge minderjarigen.

Vragen van het lid Leerkes aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over **een koudetoeslag voor minimuminkomens**.

De heer **Leerkes** (Unie 55+): Voorzitter! Wat kan een winter mooi zijn! Romantisch zelfs. Wij hebben in de natuur kunnen zien, vooral in de maand december, hoe prachtig een winter kan zijn. Wij hebben vanochtend nog op de televisie gezien hoe de heer Hylkema zich bezighield met ijstransplantatie. Een indrukwekkend beeld.

Dat is de mooie kant van de winter, maar deze winter heeft ook, zoals alle winters, een schaduwzijde. Die schaduwzijde is de met strenge winters gepaard gaande extra kosten voor de huishoudens. Hierbij praat ik met name over de minima, en in het bijzonder over de ouderen.

Wat is er aan de hand? De media adviseren de ouderen en invaliden om met erg koud weer liever thuis te blijven. Het is ongezond om je op straat te begeven. Dat houdt wel in dat de thermostaat omhoog moet. En dat houdt weer in dat de stookkosten enorm gaan stijgen.

Samenhangend met de vorst komt het levensmiddelenpakket ook op een heel ander niveau terecht. De aanvoer en opslag van groente en fruit drijven de prijzen geweldig omhoog. Ik heb zelfs een huisvrouw horen zeggen dat de prei in de erwtensoep op dit moment duurder is dan de kluif.

De minima en de ouderen zijn door deze winterse omstandigheden echt in de problemen gekomen. Hare Majesteit heeft in haar Troonrede

gezegd dat er in dit land sprake is van armoede. Armoede wil zeggen dat er niets meer bij kan. En nu komen deze kosten erbij.

Ik vraag de minister hoe het kan dat de energiebedrijven de rekeningen over de maand december nu al in de bus deponeren bij de clienten. Ik heb gehoord dat dit in Twente en in Noord-Holland het geval is. Die mensen betalen nu al circa 40 tot 45 meer aan energierekening dan voorheen. Nu kan men stellen dat er ook zachte winters zijn geweest. Moeten die mensen dan gaan sparen voor een eventuele strenge winter? Dat kan toch niet? Zij leven al op de grond en zij kunnen verder niks. Ik heb dus een aantal vragen voor de minister.

De **voorzitter**: Wilt u die vragen nu stellen? U bent ruimschoots over uw tijd.

De heer **Leerkes** (Unie 55+): Ik sluit af. De concrete vragen die ik aan de minister wil stellen zijn de volgende.

Is de minister bereid om de mensen met de laagste inkomens een eenmalige toeslag te geven, nog dit voorjaar, van circa 100 tot 150? Ik heb al aangegeven dat dit gefinancierd zou kunnen worden uit de gigantische opbrengsten van de aardgasmaatschappijen, waarvan een van de directeurs voor de televisie heeft gezegd dat daarvan wel 1 mld. naar de staatskas gaat. Daar moet dus een kluijfe af kunnen voor de minima. Nu heeft de minister gisteravond...

De **voorzitter**: U moet nu echt gaan afronden. U bent bijna aan het dubbele van uw spreektijd toe.

De heer **Leerkes** (Unie 55+): Ik heb nog tegoe.

De **voorzitter**: Nee, u heeft niks tegoe.

De heer **Leerkes** (Unie 55+): Nu heeft de minister gisteravond op de televisie laten blijken dat hij het idee wel sympathiek vindt, maar dat hij de mensen liever naar de bijzondere bijstand stuurt. Ik zou daar graag een reactie op willen hebben.

En wat zegt de minister van de eigen bijdrage van 186, die de mensen eerst zelf moeten betalen voordat zij voor financiële steun in aanmerking komen? Kan de minister aangeven of dit bedrag in deze